

На часі

Тваринництво на порозі зими

Минула вже більша частина 2016 року, і саме зараз, восени, дуже добре помітно, як протягом цього часу працювали тваринницькі підрозділи. І одне з найголовніших досягнень – збільшення виробництва нашої головної продукції, молока і м'яса.

Так, за 9 місяців поточного року по господарству в цілому отримано на 314 т молока більше, ніж за аналогічний період минулого року.

Слід відзначити, що найбільше зросло виробництво цієї продукції на МТФ №5. І це при тому, що торік цій фермі не вдавалося поліпшити показники. У нинішньому році колектив проявив наполегливість і покращив роботу. Особлива роль у цьому належить завідувачій фермою Оксані Олефір. Вона постійно організує роботу підрозділу, роблячи акцент на правильній годівлі худоби, контролює чітке виконання інструкцій з годівлі. Також весь час проводиться перевірка з'дів і залежно від цього у межах розрахованих норм відбувається коригування раціону.

Збільшилися виробництво молока і на МТФ №4 і МТФ №1. А ось колектив МТФ №2, на жаль, втратив лідируючі позиції. При цьому поголів'я корів тут залишилося те саме. Отже, й на цій фермі нам необхідно налагодити чітке виконання всіх виробничих процесів.

За 9 місяців надій на звітну корову по підприємству збільшився на 168 кг. На 3% збільшився вихід живих телят на 100 корів. Причому, більше телят отримали на всіх фермах, крім МТФ №2. Також на 824 ц зросло проти минулого року виробництво м'яса.

Тепер необхідно не знижувати темпів і успішно, не зменшуючи виробництва продукції, провести зимово-стійловий період. Зараз на всіх фермах проводиться ревизія приміщень, утеплення вікон, перевірка роботи системи водопостачання, гноєвидалення, розподілення худоби по наявних місцях. Важливо не допустити переповнення приміщень. Адже надмірна кількість тварин негативно впливає на мікроклімат, зменшується можливість вільно підходити до кормового столу, мати достатню площу для відпочинку тощо. А це позначається на здоров'ї та продуктивності худоби. Тому перевозимо тварин на ті ферми, де є вільне місце, вибираємо найменш продуктивних тварин.

Крім того, плануємо частину телиць червоно-рябої породи на МТФ №1 та №2 залишити на холодному утриманні. Це не є чимось новим: така система була успішно випробувана в господарстві ще багато років тому. За наявності достатньої кількості кормів і підстилки та укрітня від вітру, телиці, що зимують в загонах, міцніші й здоровіші. Власне, це ми спостерігаємо й на прикладі абердин-ангусів, які щозими перебувають переважно на такому утриманні.

Безперечно, зима завжди – час найбільших випробувань для тваринництва. Переконана, що це випробування ми витримаємо, як завжди, гідно, але за одної найважливішої умови – злагодженої роботи колективів усіх ферм, особистої відповідальності кожного працівника галузі.

*Оксана Прокопенко,
заступник генерального директора
з тваринництва*

Події

Маршрут органічного прес-туру пройшов через «Агроекологію»

Фото Галини Козельської

Генеральний директор ПП «Агроекологія» Гліб Лук'яненко розповідає учасникам прес-туру про особливості органічного землеробства

Органічна продукція сьогодні – модний тренд, яким цікавиться дедалі більше людей, котрі дбають про своє здоров'я. Та чи дійсно ця продукція настільки корисна й необхідна?

Розбиралися в цьому журналісти ряду українських засобів масової інформації під час органічного прес-туру, організованого Дослідним інститутом органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) та Полтавською міською екологічною громадською організацією «Мама-86-Полтава» у рамках проекту «Розвиток органічного ринку в Україні».

12 жовтня органічний прес-тур, участь у якому взяли близько 30 представників ЗМІ аграрної та загальної тематики із західних, східних та центральних областей України, розпочався у Полтаві. Першою двері журналістам гостинно розчинила Полтавська державна аграрна академія, де відбулася прес-конференція «Органічне сільське господарство Полтавської області: реалії та перспективи». Під час неї були озвучені проблеми, з якими стикаються звичайні громадяни та органічні виробники. Також журналісти могли дізнатися, як вирішуються ці проблеми на Полтавщині.

Відкрив прес-конференцію доктор сільськогосподарських наук, професор, перший проректор ПДАА Павло Писаренко. Павло Вікторович – один із тих небайдужих полтавців, які стояли у витоків діяльності «Полтава-органік». Науковець розповів, що цей центр був створений 2010 року і з того часу надає інформаційну, методичну, організаційну, консультативну, наукову допомогу всім, хто хоче господарювати без шкоди для довкілля й виробляти корисну для людей продукцію. Зараз у різних областях України діє сім подібних центрів. Кожен спеціалізується на тих напрямках, які найбільш актуальні для певного регіону. Наприклад, у Херсоні й Миколаєві такі центри працюють над веденням органічного сільськогосподарства в умовах зрошення і підвищен-

них температур, у Дніпрі – над технікою для органічного виробництва тощо.

«Полтава-органік» знаходиться на території ПДАА. І академія не лише надала приміщення. Цей аграрний виш відомий тим, що тісно співпрацює з органічними виробниками, тут ведеться наукова робота в цьому напрямку, відповідні знання отримують студенти. Так, з 2001 впроваджено магістерський курс «Еколого-економічне рослинництво», на якому щороку навчається по 25 студентів. Є тут і кафедра екології, де студенти вивчають відповідні дисципліни. Очолює кафедру доктор сільськогосподарських наук, професор Віктор Писаренко. Під час прес-конференції Віктор Микитович розповів про ряд видань, які підготували він та інші науковці кафедри. У книгах детально описана технологія органічного виробництва різних видів сільгосппродукції, є відомості про наукові дослідження з цієї тематики тощо. Значною мірою ці видання базуються на багаторічному досвіді органічного виробництва ПП «Агроекологія». Книги містять цінну інформацію для органічних виробників та тих, хто хоче перейти на такий вид господарювання.

Про підтримку органічного сектора з боку влади розповів присутнім заступник директора Департаменту агропромислового розвитку Полтавської облдержадміністрації Роман Прокопенко. Він зазначив, що в області прийнята Програма підтримки й розвитку аграрного комплексу з пріоритетних напрямків до 2020 року. Одним із пріоритетів визначено виробництво органічної продукції. Зараз на неї припадає менше 1% у загальному обсягу сільгосппродукції Полтавщини. Однак є сподівання, що її кількість збільшуватиметься. Щоб підтримати органічних виробників, запроваджено стовідсоткове відшкодування проведення та підтвердження відповідності виробництва органічної продукції (сировини) та отримання сертифіката відповідності виробникам, зареєстрованим у Полтавській області. Крім того, буде відшкодовано 20% вартості органічної продукції, поставленої дитячим дошкільним, шкільним, медичним і соціальним закладам на умовах держзакупівель. Для цього з обласного бюджету виділено 6,5 млн. грн.

Про роботу проекту «Розвиток органічного ринку в Україні» Дослідного інституту органічного сільського господарства (FiBL, Швейцарія) розповів координатор молочного напрямку цього проекту Руслан Білик. Він зазначив, що за останні роки, в тому числі – й завдяки різноманітній підтримці з боку проекту, в Україні збільшилася кількість операторів органічного морозива, твердих сирів, вершкового масла. Загалом в Україні зараз сертифіковано понад 300 органічних продуктів. Їх можна придбати у звичайних магазинах або замовити через Інтернет. Тобто, за бажання в нашій країні вже можна цілком перейти на харчування виключно органічними продуктами.

– На жаль, не всі сьогодні можуть купувати органічну продукцію, – говорить Руслан Білик. – Та, якщо поррахувати біологічну цінність неорганічної й органічної продукції, різниця в ціні не здається такою вже й великою. Адже справжня вартість органічних продуктів набагато більша. Тому краще споживати продукти з більшою біологічною цінністю.

Підтвердила слова Р. Білика директор екологічної громадської організації «Мама-86-Полтава», доктор медичних наук, професор Галина Траверсе. Ця організація опікується насамперед здоров'ям дітей. А Галина Траверсе – лікар-педіатр із сорокарічним стажем. Вона, як ніхто інший, знає, в якому стані зараз українські діти. На жаль, їхнє здоров'я викликає велике занепокоєння.

– Діти хворіють все частіше, – стверджує Галина Михайлівна. – Є група екологічно залежних захворювань. Насамперед це захворювання органів, які виробляють гормони, – щитоподібної, підшлункової залози. У лікарнях не вистачає ліжок для дітей із такими захворюваннями. І це – результат того, що їдять діти.

Продовження на 2 сторінці

Актуально

Дружні сходи озимини – результат доброї роботи

«Агроекологія» – підприємство, яке вирощує як ярові, так і озимі культури. Тому й посівна тут відбувається двічі на рік. І кожна з них потребує відповідальності, дотримання оптимальних термінів сівби та її якості. Саме так на нинішній осінній посівній відпрацювали всі, причетні до неї.

Цього року ми посіяли майже 1400 га озимих зернових. Більшу частину цих площ – майже 1300 га відвели під пшеницю. Висіяли кілька сортів, які вже добре зарекомендували себе в наших умовах в основних посівах або на випробувальних ділянках. Найбільше площ вирішили засіяти сортом Відрода. Виведений на Білоцерківській дослідно-селекційній станції у 2010-му році, зараз він по праву посідає одне з перших місць серед вітчизняних сортів озимої пшениці. Адже сорт Відрода відрізняється високою зимостійкістю й посухостійкістю, що дуже важливо для умов нашої кліматичної зони. При цьому він стабільно дає високі врожаї, його зерно має високий вміст білка й клейковини, а борошно з нього – чудові хлібопекарські якості. Крім того, цей сорт рекомендований для вирощування органічними підприємствами, адже його зерно, отримане за природними технологіями, відповідає суворим міжнародним стандартам якості. Добре зарекомендував себе цей сорт і на наших полях. Тому ми й віддали перевагу саме йому.

Крім звичайної пшениці озимої, посіяли також спельту. Цей, відомий із давніх часів, вид пшениці відрізняється, насамперед, насамперед, особливим складом білків. Через це його можуть споживати люди з алергією на певні компоненти звичайного пшеничного борошна й виробів із нього. Тому спельта стає дедалі популярнішою. У цьому році ми вперше отримали врожай цієї культури. В наших умовах вона по-

чувається добре і за своїми потребами практично не відрізняється від інших озимих зернових. Тому й вирішили продовжити вирощувати цю культуру.

Не забули й про пшеницю безосту. Вона призначена на монокорм для худоби. Таке її використання в нас теж уже успішно випробуване. Тож посіяли таку пшеницю й цієї осені.

Певну кількість площ уже традиційно відвели під озиме жито. Воно добре виручає тваринництво ранньої весни як один із перших зелених кормів. Адже ця культура після перезимівлі швидко нарощує зелену масу, яка, до того ж, містить значну кількість білків.

Хоча й цього року погодні умови були не дуже сприятливими для сівби озимини, ми все ж провели посівну в оптимальні строки й отримали дружні сходи. Для цього використали всі переваги органічної технології, яка дозволяє накопичити продуктивну вологу в тому шарі ґрунту, в який проводиться сівба озимих культур. А потім допомогли ще й осінні дощі.

Та, звісно, насамперед посівна відбулася й дала результат завдяки задіяним у ній працівникам нашого підприємства. На осінніх полях трудилися механізатори Сергій Аглотков, Віктор Королев'ят, Василь Затона, Іван Гетало, Артур Дядюра, Віталій Санін, Андрій Клименко, сівачі Ростислав Демочко і Петро Коробка, на завантаженні зерна працювали Олександр Гетало, Юрій Дінець, Василь Гарячун. Дякуємо всім за добру роботу!

Олександр Фесенко, економіст

Маршрут органічного прес-туру пройшов через «Агроекологію»

Початок на 1 стор.

Але це – тільки верхівка айсбергу. Насправді якість харчування впливає на всі органи й системи організму, що росте. Наприклад, для нормального розвитку кісток потрібні в оптимальній кількості кальцій, фосфор, жири, мікроелементи й т.д. Всього цього діти недоотримують. Тож маємо результат: з кожної тисячі випускників шкіл 527 мають порушення кістяка: випадіння дисків, порушення у суглобах тощо. Колись ці патології зустрічалися майже виключно у дорослих людей, зараз – у підростаючого покоління. Те саме стосується захворювань серцево-судинної системи, органів зору тощо.

Дуже «помолодшав» і цукровий діабет. Якщо раніше початок цього захворювання діагностували переважно в дітей 10-15-річного віку, то зараз – навіть у дворічної малечі. Починаючи з 2009 року, на Полтавщині рівень захворюваності дітей на цукровий діабет значно перевищує середньоукраїнський показник. З екоотоксикантами Галина Михайлівна пов'язує й сплеск захворюваності на вузловий зоб, який значно перевищує середні показники по Україні з 2008 року. Така ж картина й по злоякісних пухлинах щитоподібної залози у дітей до 17 років. Нерадісне становище й по дитячих онкозахворюваннях в цілому. За словами Галини Траверсе, до ліжок зовсім маленьких дітей із таким захворюванням навіть страшно підходити. А вже в їхньому віці треба гратися, співати, радіти життю, а не терпіти болісні лікарняні процедури...

Утім, ці проблеми, звісно, стосуються не лише Полтавщини. У Києві, наприклад, рівень захворюваності на багато патологій ще вище, ніж у нашої області. Актуальна ця проблема й для всього світу. А вже скрізь навколишнє середовище забруднене найрізноманітнішими хімічними речовинами, одне з основних джерел яких – інтенсивне сільське господарство. Забруднена цими речовинами, а також різними консервантами, барвниками, штучними підсолоджувачами тощо й їжа. Але вихід із цього становища є.

– Ніде у світі зараз діти не їдять чистих продуктів, – стверджує лікарка. – Нітрати, фтор, барвники і так далі – все це споживають діти. Щоб виправити становище, треба змінити їхнє харчування. Давайте повернемося до чистої продукції!

Після такого вражаючого виступу журналістам було приємно дізнатися, що виробники органічної продукції є вже в усіх областях України, в тому числі – і у нашої. На Полтавщині зараз сертифіковані 10 операторів органічного ринку, сім з яких – сільгоспвиробники.

По закінченню прес-конференції журналісти вирушили до наступної зупинки прес-туру – ПП «Агроекологія». Дорогою про підприємство, його історію, основні напрямки й показники його роботи представники ЗМІ розповів Віктор Писаренко. Віктор Микитович – не лише науковець, який вивчає органічне виробництво й передає свої знання студентам. Він – голова вченої ради Полтавського товариства сільського господарства, яке очолює засновник ПП «Агроекологія», Герой Соціалістичної Праці, Герой України Семен Антонович. Ім'я легендарного хлібороба не раз звучало під час прес-конференції з вуст доповідачів. І тепер журналісти отримали змогу поспілкуватися із знаменитим аграрієм.

Семен Свиридонович особисто зустрів гостей на кордоні господарства й провів для них невелику екскурсію полями підприємства. Він розповів, що на ці поля 40 років не вноситься ніякої хімії. І навіть у тваринництві «Агроекології» не використовують ніяких штучних добавок. Семен Свиридонович звернув увагу журналістів на сходи пшениці, які були отримані незважаючи на

Фото Ганни Козельської

відсутність опадів. Показав він і редьку олійну, з якої буде чудове сидеральне добриво. На іншому полі пізній посів цієї культури, за сприятливих умов, дозволить отримати зелений корм у листопаді. Розповів про люцерну, яка дає 3 – 4 укоси зеленої маси для годівлі тварин, а ще й збагачує землю азотом, про унікальну технологію використання гречки в якості сидеральної культури. Здавалося б, шкода заробляти в землі круп'яну культуру. Проте, така технологія дозволяє швидко підвищити родючість ґрунту, збагатити землю не лише органікою, а й макро- та мікроелементами. Торкнувся аграрій і теми захисту ґрунтів від ерозії. Так, в одному місці Семен Свиридонович звернув увагу присутніх на те, що схили засіяні багаторічними травами, які не дають дощовим і талим водам змивати землю. Крім того, скрізь, куди б не подивилися гості, на полях у цю жовтеньку пору щось зеленіло. Семен Свиридонович наголосив, що за органічних технологій поля не йдуть у зиму чорними. Обов'язково на них щось росте і зберігає землю.

Ця невеличка, але змістовна, екскурсія полями завершилася біля переробного цеху підприємства у Михайликах. Тут естафету від засновника підприємства прийняв генеральний директор «Агроекології» Гліб Лук'яненко. Гліб Віталійович розповів гостям, що в господарстві вирощують ряд різноманітних культур, які потім переробляють на борошно, крупи й олію. Асортимент такої продукції досить великий – це й кілька видів борошна з пшениці озимої та ярої, жита й гречки, багато видів круп – пшенична озима та яра цільнозернова й подрібнена, ячмя, перлова, несмажена гречана цільнозернова й січка, вівсяні пластівці, пшоно, соняшникове олія. І асортимент постійно розширюється. Так, нинішнього року вперше отримали урожай нових для господарства культур – льону, нуту, спельти, сої. Планується переробка й цього збіжжя. Так, уже отримана цілізна лляна олія. Буде вироблена олія із сої, борошно зі спельти. Гліб Віталійович показав гостям два сучасних млини, які дозволяють виробляти борошно із певними параметрами із будь-яких культур, обладнання для виробництва й пакування круп. А ще нещодавно підприємство придбало обладнання для виробництва олії методом сирого пресування, який дозволяє зберегти в продукті всі його цінні властивості.

Про якість рослинницької продукції говорити уже те, з якими партнерами працює підприємство. Так, зерно пшениці залюбки купують швейцарці, німці. «Агроекологія» сертифікована не лише за українськими стандартами, але й за швейцарськими – найсуворішими у світі. Йде підготовча робота для отримання американського сертифікату. Та, звісно, є і в Україні партнери, які розуміють цінність органічної продукції. Так, торгова марка «Хлібіо» випікає хліб із борошна «Агроекології». Спробувавши працювати з цим борошном, оцінив його якість один із елітних столичних магазинів. Тут навіть відмовилися від борошна іноземного виробництва, яке купували раніше.

Не менш цікавою для журналістів була екскурсія на тваринницьку ферму №4, сертифіковану ТОВ «Органік Стандарт» як виробник органічного молока. Заступник генерального директора з тваринництва Оксана Прокопенко показала гостям сучасний доїльний зал, корів української молочної червоно-рябкої породи, розповіла про особливості їх годівлі й утримання.

Особлива гордість тваринників «Агроекології» – м'ясна червона абердин-ангуська худоба, яка цінується в усьому світі за мармурове м'ясо, з якого готують стейки. В цьому напрямку налагоджена співпраця із виробничим підрозділом магазину «Good Wine», який реалізує не тільки стейки, з решти яловичини вони виробляють делікатесні ковбаси, сосиски, копченості.

Та отримують на фермах не лише молоко й м'ясо, а також ще один цінний продукт – гній. За умов органічного землеробства він у першу чергу збагачує землю поживними речовинами. Нещодавно переробка свіжого гною на компост на підприємстві буда вдосконалена. Для цього придбали спеціальну машину, яка перегортає бурти гною, а за потреби ще й зволожує їх і збагачує препаратами корисних мікроорганізмів. Це дає відразу кілька вигід. Як розповів гостям Гліб Лук'яненко, в кілька разів зменшується час, за який можна отримати готовий перегній. А вже, крім анаеробних, активізуються аеробні бактерії, що прискорює процес переробки. До того ж, за такої технології гній дуже сильно розігрівається, і висока температура знищує насіння бур'янів, збудники хвороб, які завжди є у гноєві. До речі, ця технологія могла б бути корисною не лише в сільському господарстві, а й на міських звалищах. А вже таким чином можна переробити не тільки гній, а будь-які органічні відходи, отримавши чудове добриво, яке потім можна вивозити на поля, городи, або й навіть продавати у пакуночках для міських любителів квітів.

Узагалі за бажання можна зробити дуже багато у всіх сферах буття. Так, «Агроекологія» постійно бере участь у житті місцевих громад. Наприклад, журналісти побачили церкву, побудовану підприємством, а й на міських звалищах. А ще побудували у початковій школі у Покровському, де представники «Агроекології» вручили подарунки дітям – переможцям і учасникам конкурсу малюнків на тему виробництва молока. А потім завітали до Центру органічного землеробства у цьому ж селі, також створеному підприємством. Тут вони подивилися презентацію, яку провів генеральний директор Гліб Лук'яненко, змогли поставити йому будь-які запитання й отримати вичерпні відповіді.

А ще журналісти мали можливість продегустивати страви, виготовлені із органічної продукції «Агроекології». Тут, крім традиційної пшоняної каші та вареників, на них чекав сюрприз у вигляді органічного стейку, засмаженого за всіма правилами високопрофесійним кухарем. Представники ЗМІ відзначили надзвичайний смак органічних страв, який помітно відрізняється в кращий бік від тих, що зазвичай можна придбати в магазинах чи закладах харчування.

Останнім у цей день пунктом подорожі було місто Миргород, де розташований офіс ТОВ «Кварк» – ще одного відомого органічного підприємства Полтавщини. Очолує його Василь Лобан – колишній військовий льотчик, офіцер, громадський діяч, підприємець, засновник миргородського «Ротарі-клубу». Доля так склалася, що почав працювати в сільському господарстві, вважаючи, що це – тимчасова діяльність. Але землеробство захопило, особливо тоді, коли перевів його на органічні рейки. А вже така діяльність співпала з життєвою філософією Василя Михайловича. Зараз у нього в обробітку понад 500 га землі в Семенівському районі. Тут вирощує більше десятка різних культур, серед яких – пшениця, жито, гречка, нут, льон, соя, коріандр та інші. Невеликі партії цієї продукції продає в Європі, роблячи ставку саме на нішеві культури, які менш цікаві великим господарствам.

Василь Лобан озвучив і проблему, з якою зараз стикаються практично всі органічні виробники. Ще зовсім недавно в його господарстві було більше 900 га землі. Проте, орендодавці останнім часом передали значну частину паїв іншим орендарям. Василь Михайлович зазначив, що нові орендарі сплячують такий самий відсоток за користування землею, що й він. Але спокушають власників землі одноразовими «неофіційними» виплатами. Утім, непокоїть аграрія навіть не це, а те, що нові господарі оздоровлену землю пускають в інтенсивний обробіток. Він переконаний, що така земля має бути захищена на державному рівні, і зі зміною орендаря вона повинна залишатися в органічному статусі з відповідною системою господарювання. Таку пропозицію озвучує на всіх рівнях, але поки що вона не знайшла державної підтримки. Тож Василь Лобан сподівається, що представники ЗМІ зможуть донести її до наших можновладців.

Ось із такими аграріями, які мають власну позицію, тверді переконання і роблять корисну для держави й усіх людей справу, познайомилися цього дня журналісти. Насичена поїздка залишила багато вражень. А ще дала надію на те, що, маючи таких громадян, Україна нарешті подолає кризові явища, зможе стати одним із провідних виробників органічної продукції у світі і нагодувати нею власний народ, який заслуговує на все найкраще. В тому числі – на найякіснішу їжу для здоров'я й довголіття.

А ще журналісти висловили подяку організаторам прес-туру, які вивчають проблему якості харчів, що споживають українці, й шукають шляхи її вирішення. І хоча вони й не мають якихось економічних чи політичних важелів впливу, все ж їхня роль безцінна. Адже можуть формувати громадську думку, згуртовувати небайдужих людей, пропонувати несподівані рішення, налагоджувати співпрацю з науковими й державними установами.

Ганна Козельська

Екологічні знання – школам

Щоб передати учням любов до рідної землі

Нещодавно у нашому підприємстві побували вчителі біології, хімії, географії, основ здоров'я, екології, природознавства із 40 шкіл Полтави.

Екскурсія до «Агроекології» була організована Полтавським товариством сільського господарства спільно з Полтавським обласним інститутом післядипломної освіти педагогічних працівників та міським методкабінетом управління освіти виконкому Полтавської міської ради.

Керівник групи, методист міського методкабінету Любов Севаст'ян розповіла, що про «Агроекологію» педагоги-біологи почули під час одного із заходів у Полтавській державній аграрній академії ще минулого року. І відразу ж загорілися ідеєю побувати в унікальному господарстві. Проте, тривалий час з екскурсією якось не складалося. І ось, нарешті, довгоочікуваний день настав. 43 вчителі, а також представники інституту післядипломної освіти та методкабінету погожого жовтневого ранку вирушили на Шишаччину.

Розповідь про «Агроекологію» розпочалася вже на виїзді з Полтави. Цікаві факти з історії підприємства та його сьогоднішнього навів доцент ПДАА, член Полтавського товариства сільського господарства Віктор Самородов, який люб'язно погодився супроводжувати групу. На території господарства до педагогів приєдналися керівник вченої ради Товариства, доктор сільськогосподарських наук, професор Віктор Писаренко та член вченої ради, кандидат сільськогосподарських наук Микола Опара. Вони розповіли про особливості органічного господарювання, показали конкретні приклади застосування унікальної технології на полях. Зокрема, гості дізналися про те, що 27% площ господарства перебуває під багаторічними травами, а соняшник на одне й те саме поле повертається лише через 18 років. Це – одні з тих прийомів, які дозволяють зберігати й підвищувати родючість землі. А ще допомагає цьому використання зеленого добрива – сидератів і, звісно ж, гною, яким рослинництво забезпечують ферми.

Педагогам показали тваринницьку ферму в селі Покровському. Гості були у захваті від корів, а особливо – від молодячої великої рогатої худоби. Це й зрозуміло, адже нечасто міським жителям доводиться бачити у селі, зблизка бачити тварин. А оскільки фах усіх відвідувачів пов'язаний з природничими науками, для них на фермі узагалі було чимало цікавого.

Екскурсантам пощастило одним із перших познайомитися з новою методикою отримання органічного добрива, завдяки якій готове добриво можна отримати не за півтора роки, як за звичайної технології, а за 3 – 4 місяці. До того ж, якісніше, із вищим вмістом поживних речовин. Гості побачили в роботі спеціальний агрегат, що працював на майданчику для виробництва добрива. Рухаючись вздовж бортів він перегортав й частково подрібнював перепрілий гній, збагачуючи його киснем.

Детальніше про всі тонкощі органічної технології Віктор Микитович розповів педагогам під час презентації, яку про-

Професор Віктор Писаренко із учителями під час екскурсії підприємством

вів у затишній залі Центру органічного землеробства. А кульмінацією екскурсії стало спілкування із засновником підприємства, Героєм Соціалістичної Праці, Героєм України Семеном Антонцем. Семен Свиридонович поділився з гостями своїм баченням того, яким шляхом має рухатися сільське господарство України.

– На полях усіх господарств цього року добре вродила кукурудза, її молотять день і ніч, – сказав Семен Свиридонович. – А чи стало завдяки цьому краще жити селянам? Подивіться, скільки хат у селах будується? Ніскільки. А раніше ж будували. Зараз іде лише гонитва за грішми. Скільки треба Україні зерна? Для власних потреб – 6 мільйонів тонн. А вже продали за кордон 39 мільйонів. Вивозяться мільйони тонн зерна, і разом з ним вивозиться і родючість ґрунту. А ми думаємо, що багатімо... Це Рузвельт сказав: «Фермер, який залишає своїм нащадкам землю у гіршому стані, ніж отримав, – нища істота».

Мудрий аграрій переконаний, що майбутнє – за органічним землеробством, яке не тільки не знищує землю, а навпаки – підвищує її родючість. Також це – саме та система господарювання, яка створює робочі місця, дає можливість розвиватися селам. Звісно ж, і забезпечує людей найкращими, екологічно безпечними продуктами.

Вчителі, в свою чергу, запевнили, що отримані під час екскурсії знання вони обов'язково використають на своїх уроках, популяризуючи серед школярів користь здорового способу

життя, споживання органічної їжі, необхідність збереження довкілля, в тому числі – знаменитих полтавських чорноземів.

– Я вражена всім, що побачила сьогодні, – висловила свій захват методист інституту післядипломної освіти Ірина Козак. – Серце радіє від усього, що робиться в цьому господарстві. Дякую за те, що запросили нас. Мені неодноразово довелося бачити в різних країнах, бачити як там господарюють. І тут, в «Агроекології» – Європа! Тут є господар, є командна робота. Бажаю, щоб здобутки господарства множилися, щоб його знали у світі, і щоб більше стало таких господарств.

Уже перед поверненням до Полтави вчителі побували на Короленковій дачі, відродженій підприємством, де шанобливо зберігається пам'ять про В.Г. Короленка. Будучи випускниками Полтавського педуніверситету, що носить ім'я письменника-гуманіста, вони просто не могли не віддати данину пошани місцям, де жив і працював Володимир Галактіонович. Краса і спокій Хаток, що розкинулися серед чистого довкілля, стали завершальним акордом цієї поїздки.

Поверталися до міста вчителі, сповнені свіжих вражень і натхнення розповісти про все побачене своїм учням. А головне – прищепити їм таку ж любов до рідної землі, яку вони відчували у кожному слові, кожній дії знаменитого аграрія Семена Антонця. Адже лише з такою любов'ю можна виплекати щасливе майбутнє для всієї нашої країни.

Олександр Фесенко, економіст

Колеги

Одна ідея для Полтавщини й Волині

24 жовтня у «Агроекології» побували і зустрілися із засновником підприємства Семеном Свиридоновичем Антонцем його колеги – органічні виробники з Волині. Їх цікавили новинки в органічному господарюванні знаменитого аграрія, які вони могли б використати для вдосконалення роботи свого господарства.

ТОВ «Старий Порицьк» – підприємство вже досить відоме, хоча органічне виробництво тут почали розвивати відносно недавно – з 2010 року. Колись тут, в однойменному селі на Волині, був колгосп. Протягом десяти років очолював його Віталій Іванович Обштір. Його син Валентин вибрав для своєї роботи іншу сферу – банківську. Але так сталося, що все ж довелося зануритися в сільськогосподарську галузь. Спочатку надавав допомогу господарству, що ледь жевріло на місці колишнього батькового колгоспу. А потім і сам почав тут всерйоз господарювати. На запитання: «Чому віддали перевагу органічному землеробству, а не звичайному, з пестицидами й мінеральними добривами?», – відповідає:

– Мені не цікаво займатися тим, чим займаються усі. Я прийшов на це підприємство не з сільського господарства, а з банківської справи. Можливо, це й стало основою втілення органічного проекту. А завдяки знайомству з Семеном Свиридоновичем цей проект отримав ідеологічне підґрунтя. Вважаю, що знайомство з ним – це проріс Божий. Вперше я побував на Шишаччині в 1995 році. Вже тоді мені розповіли, що є такий Антоненко,

який господарює на так, як інші. Але тоді я ще не розумів, що це таке – органічне виробництво, безвідвалка... У 2007 році я побачив, як розвивається органічний рух у Європі. Під час поїздки керівник Федерації органічного руху України Євген Милованов багато розповідав про Семена Свиридоновича. А 2010 року ми таки зустрілися – на відкритті церкви у Шишаках. Тоді ж я познайомився і з колишнім спеціалістом «Агроекології» Геннадієм Тищенком. Він став працювати у мене, завдяки йому багато чого з технології ми перейняли в «Агроекології». І в «Старому Порицьку» всі про це знають.

І от – нова зустріч. Валентин Обштір приїхав разом зі своїм батьком Віталієм Обштіром та керуючим ТОВ «Старий Порицьк» Миколою Юсковцем. Семен Свиридонович показав їм підприємство, розповів про елементи технології, що цікавили гостей. У тому числі звернув увагу на важливість правильного обробітку ґрунту. На одному з полів працював один із агрегатів, створених за ідеєю С.С. Антонця, – культиватор «Квант-7». За допомогою такого агрегату можна обробляти землю на точно визначену глибину. Особливої ваги це набуває під час сидерації. Адже

сидеральні рослини необхідно зрізати на рівні кореневої шийки. Тоді вони вже не будуть відростати, а коріння залишиться в землі. Також для точного виконання такої роботи необхідні гострі, мов лезо, робочі органи. І Семен Свиридонович уже кілька років співпрацює з вітчизняними науковцями, розробляючи саме такі культиваторні лапи. За задумом аграрія, вони мають ще й самогострюватися.

Семен Свиридонович показав гостям результат такої співпраці. Прикріплені до культиватора лапи працюють уже другий рік. За цей час їх жодного разу не гострили, а вони залишаються гострими. Проте, дещо все ж треба доробити. Так, самогострюється лише частина леза, а необхідно, щоб це відбувалося по всій його довжині. Семен Свиридонович пояснює, що це пов'язано з тим, наскільки точно була зроблена лапа. Адже верхня й нижня поверхні лап повинні перетинатися під гострим кутом, сходячи на «нуль». Якщо є будь-яке відхилення від цього, навіть в 1 мм, кромка лапи вже не розрізає шар ґрунту, а починає його горнути, немов бульдозер. І якщо гостра лапа під час роботи самогострюється, то тупа, навпаки, ще більше затуплюється. Тож треба довести, щоб лапи виробляли вже повністю необхідної форми.

Звісно, волиняни зацікавилися цією розробкою. Адже вони теж вирощують на експорт зерно ряду культур – пшениці, гречки, льону. Цікаво їм було побувати й на фермі. Адже самі утримують 250 корів, від яких кожного дня отримують 4 т молока. Щоправда,

ферма в «Старому Порицьку» розрахована на 450 корів. Та заповняти її не поспішають. Валентин Обштір поділився тим, що його хвилює. Останніми роками дуже зросла собівартість молока, а закупівельна ціна залишилась практично на тому ж рівні, що зробило його виробництво майже нерентабельним. Підприємець зазначив, що в європейських країнах дають дотації на розвиток тваринництва. У нас цього немає, тож власникам ферм доводиться якось виходити з ситуації самотужки. У «Старому Порицьку» вирішили не продавати сире молоко, а переробляти його. Для цього побудували сироварню. Про прибуток від неї говорити ще рано, адже запустили її лише два місяці тому. Але сподіваються, що таким чином вдасться підняти рентабельність молочної галузі.

Розмова між аграріями торкалася різних тем: особливостей удобрення полів на різних ґрунтах, вирощування окремих культур, їхньої переробки тощо. Звісно ж, і впливу продуктів, вироблених за різними технологіями, на здоров'я людей. Адже й полтавські, й волинські органічні виробники розвивають свої підприємства, насамперед, керуючись ідеєю збереження здоров'я людей і навколишнього середовища. Саме це дає натхнення й на силу продовжувати працювати, долаючи всі труднощі. І саме завдяки таким ентузіастам є надія на подальше поширення технологій органічного землеробства на благо української нації й усього людства.

Тетяна Огнєва

Громада

Свято у Покровському:
і дощ, і радість, і мрії

За традицією, яка склалася останніми роками, перед Покровою у Покровському (колишньому Куйбишевому) відзначили День села. Незважаючи на прохолодну дощову погоду, на свято зійшлося чимало односельців, тож і вдалося воно на славу.

Розпочалося дійство, як водиться, привітаннями й концертом. Вітали наймолодшого і найстаршого мешканців села, всіх цьогорічних ювілярів, колективи організацій, що працюють у Покровському. Відбувалося все під чудову музику й пісні. А виступали на святі талановиті артисти Шишаччини: заслужені працівники культури, переможці конкурсу солістів-вокалістів у Полтаві, володарі Гран-прі міжнародного фестивалю у Миргороді тріо «Валентини» та переможці конкурсу солістів-вокалістів у Пирятині Сергій Костенко і Антоніна Міненко із Шишацького районного будинку культури, вокальний ансамбль «Зорецвіт» з Покровського.

Дощ, який пішов під час виступів, не засмутив учасників дійства. Ось тільки стихія не дала дітям побавитися на батуті. Утім, для них молоді працівники ПП «Агроєкологія» разом з артистами-аніматорами провели безліч веселих ігор, конкурсів, змагань, учасники яких отримували призи і подарунки, не дали сумувати нікому з малечі. Були тут представлені й малюнки школярів – учасників конкурсу малюнку на тему виробництва молока.

Із творчістю односельців можна було познайомитися на виставках, влаштованих у наметах. Вишуканою вишивкою дивувала земляків уродженка Покровського Світлана Маначинська, яка нині живе у Зінківському районі. На виставці фотографій «Наші герої» були представлені портрети учасників ліквідації аварії на ЧАЕС, учасників АТО та війни у Афганістані. Була на святі й художниця Олена Давидова, яка щороку приїжджає у Покровське, і на День села вже традиційно виставляє свої роботи. Цього разу вона подарувала громаді картину на козацьку тему. В одному з наметів господарювали діти, які власноруч приготували солодощі й принесли їх, щоб показати усім свій кулінарний талант і пригостити односельців.

Звісно, діти були не єдині, хто підготував частування до свята. Біля столиків ПП «Агроєкологія» можна було поспілкуватися з молодими спеціалістами на тему користі молока й узагалі органічної продукції та пригоститися молоком і какао з різними смаколикami. Все це було виготовлено на основі молока й борошна, виробленого на підприємстві. До речі, саме «Агроєкологія» виступила головним спонсором свята. Козацькою кашею і чаєм на духмяних травах пригощали козаки з Великого Перевозу. Пасічник Микола Савченко підсолодив святкування відмінним медом. Долучилися до організації частування й місцеві підприємці.

А закінчилося свято танцями та красивим феєрверком, який злітав у похмуре небо, розфарбовуючи його у всі кольори веселки. Усі учасники Дня села поверталися додому із бажанням зробити більше добрих справ для рідного краю. До речі, одна з таких великих справ, яку розпочали в Покровському, вже потроху просувається: відремонтовано частину будинку культури. Тож у його фойє щосуботи проходить дискотека для молоді. Мріють мешканці села про те, щоб відремонтувати глядацький зал та провести реконструкцію, завдяки чому в окремому приміщенні можна було б розмістити бібліотеку й сільський музей. І якщо за втілення цих мрій узятися всім миром, вони обов'язково здійсняться. Адже громада – це велика сила і основа життя селян.

Галина Ключко, староста Покровського старостату

День мудрих людей

День людей похилого віку відзначили 8 жовтня у Михайликах. Щоправда, працівники Михайликівського будинку культури вирішили, що ця назва зовсім не відповідає енергійності й активному способу життя більшості з тих, кого прийнято так йменувати. Тому й запросили односельців на святкування Дня мудрих людей, багатих на спогади.

Зібралось чимало люду – ветерани праці, пенсіонери. Про вік ні в кого не питали, всіх зустрічали привітно. Односельців тепло привітали сільський староста Михайло Михайлик та голова ради ветеранів Андрій Костенко.

Цього дня вистачило всього: і душевних спогадів, і пісень, і танців, і жартів. Усі із задоволенням брали участь у конкурсах і вікторинах. Улюбленими номерами тишили поважну публіку учасниці вокального ан-

самблю «Чебреці». Юна ведуча Ірина Маслівець допомагала створювати веселий і оптимістичний настрій. А Лариса Тиняню накрила столи, адже за чаєм і солодощами розмови й спогляди ставали ще більш душевними.

Організували захід працівники Михайликівського будинку культури Ольга Бігдан та Володимир Михайлець. А допомогли їм спонсори: профспілковий комітет ПП «Агроєкологія», приватні підприємці Наталія Барат, Олександр Воскобійник, Світлана Демочко, Михайло Жемела, Олег Капленко, Павло Кульченко, Віталій Миколаєнко, Сергій Путря, Сергій Солодов, Федір Товстоліт, Світлана Червонкова, Наталія Шмиголь, Борис Щербань.

Дякуємо за цікавий і змістовний захід!

Ніна Нечай,
мешканка с. Михайлики

Власники паїв
задоволені
безкоштовним
обробітком
городів

У селі господарські клопоти не закінчуються ніколи. І восени одна з найважливіших справ – підготовка ґрунту під майбутній урожай. Цього року жителям трьох громад зробити це було простіше, адже значну частину витрат та організаційних моментів з обробітку городів узяло на себе ПП «Агроєкологія».

Для того, щоб отримати можливість безкоштовної оранки городу, селянам необхідно було лише записатися у старостаті чи сільраді. А на підприємстві, щоб якісно виконати цю роботу, вирішили ряд організаційних питань. Так, наказом керівництва були призначені відповідальні за обробіток приватних ділянок. По Ставківській сільраді це – Михайло Курбала, по Михайликівському старостату – Катерина Заяра та Неля Коломієць, по Покровському старостату – Юрій Сухоручко.

Оскільки ПП «Агроєкологія» не використовує на своїх полях оранку, а застосовує лише безплісцевий обробіток, то, відповідно, не має й плугів. А селяни віддають перевагу саме обробітку ґрунту з обертанням верхнього шару. Тому підприємство уклало договори з кількома фермерами, які мають плуги, на обробіток приватних городів. Отже, фермери надають послуги, а «Агроєкологія» оплачує їх роботи. Відповідно до цих договорів, обробіток проводять Григорій Зливко, Юрій Нос, Валерій Корнієнко. Під час цих робіт відповідальні працівники «Агроєкології» контролюють якість їх виконання, ведуть облік оброблених площ, стежать, щоб нікого зі списків не забули. Кожному власнику земельної ділянки пропонують розписатися в акті виконаних робіт і написати свої побажання.

Оранка городів триває понад три тижні. Можливістю зекономити на оранці скористалося вже чимало власників земельних паїв, переданих в оренду «Агроєкології». Так, за станом на 29 жовтня, у Харенках і Порскалівці ці роботи вже повністю завершені. По Харенках оброблено 10,22 га городів, по Порскалівці – 5,42. Понад половину заявлених ділянок – а це вже 24,38 га – виорано у Михайликах. Катерина Заяра розповіла, що спочатку роботи дещо сповільнювали самі власники, які вчасно не приїжджали на городи або не завезли під оранку гній. Та, коли всі зрозуміли, що проведення обробітку за рахунок підприємства, – не порожні обіцянки, швидко зорієнтувалися і виконали всі необхідні підготовчі роботи. Тепер обробіток виконується за планом. І якщо навіть виникають якісь проблеми із технікою, її в стислі терміни замінюють іншою.

– За весь час жоден власник городу не написав в актах виконаних робіт негативного відгуку, – говорить Катерина Заяра. – Всі люди задоволені і якістю обробітку, і тим, що його проводять безкоштовно.

За даними Юрія Сухоручка, 24,77 га городів оброблено у Покровському. Тут ця робота теж отримує лише схвальні відгуки.

– Щоб виорати город за власний рахунок, необхідно заплатити власнику трактора по 15 грн. за кожну сотку, – розповідає староста Покровського старостату Галина Ключко. – У більшості мешканців села городи по 24 – 25 соток, а є й до 40 соток. Тому неважко підрахувати, скільки грошей заощаджують власники землі. А зараз, коли наближається зима, треба платити за опалення, і через це кожна копійка має вагу, безкоштовний обробіток городів дуже важливий. Люди задоволені й дякують керівництву підприємства за таку добру справу.

27 жовтня завершили обробіток городів землевласникам, які живуть у селах Ставківської сільради. Загалом у Ставковому ці роботи виконані на 26,05 га, у Дамасці – на 9,5 га, в Арсенському – на 6,84 га. Як розповів Михайло Курбала, тут усі також високо оцінили виконану роботу.

– Спочатку кілька власників городів сумнівалися, що обробіток буде якісним, – зазначив Михайло Олексійович. – Але, коли техніка відпрацювала на їхніх ділянках, змінили свою думку і вибачилися за сумніви. І дуже приємно було почути від однієї жінки, задоволеної рівеньками рядками на городі: «Так ловко обробили землю. Здається, раніше ніколи так гарно не обробляли». Загалом задоволені залишилися всі, і жодного негативного відгуку ми не отримали.

Отже, як соціально відповідальне підприємство, ПП «Агроєкологія» продовжує робити важливі справи для своїх орендодавців, для всієї громади. Таким чином вдалося ще трохи полегшити життя селян у наш нелегкий час. А їхня радість і вдячність – безцінні.

Катерина Ярченко, диспетчер

На свято Покрови свій ювілей відзначила голова ревізійної комісії підприємства Катерина Андріївна ЗАЯРА.

Шановна Катерино Андріївно! Ми щиро вітаємо Вас зі знаменною датою! Зичимо міцного здоров'я, довгих років щасливого життя, гараздів у родині, поваги від людей. Нехай усі незгоди Вас обминають, а дім повниться добром і благополуччям.

З повагою, керівництво, колектив ПП «Агроєкологія»

4 листопада свій ювілей відзначає завідувача МТФ №2 Ганна Михайлівна ОСІПОВА.

Сердечно вітаємо Вас зі святом! Від усієї душі бажаємо міцного здоров'я, довгих літ життя, безмежного щастя, успіхів у роботі й усіх справах. Усіх Вам благ, душевного спокою, злагоди, поваги, завжди мирного неба, благополуччя, добробуту!

З повагою, керівництво, колектив

24 жовтня своє 30-річчя відзначила заступник генерального директора ПП «Агроєкологія» з тваринництва

Оксана Олександрівна ПРОКОПЕНКО.

Від усього серця вітаємо із цим чудовим ювілеєм, коли молодість – у розквіті, а душа прагне вевшити великі й добрі справи. Щиро бажаємо здійснення всіх задумів, натхнення у роботі, розуміння в колективі. Здоров'я Вам, довголіття, щирої любові, добробуту!

З повагою, керівництво, колектив підприємства

Іменинники листопада

3 листопада

Олександра Павлівна КАЛАШНИКОВА, секретар

4 листопада

Ганна Михайлівна ОСІПОВА, завідувача МТФ №2

5 листопада

Лариса Георгіївна КУЗИЧ, різноробоча току

Наталія Іванівна КРАМАР, доярка

6 листопада

Григорій Михайлович РЕЗИНКА, бригадир тракторної бригади

7 листопада

Олена Олексіївна СЕРЕДИЧ, заступник головного бухгалтера

Ірина Анатоліївна МАНДРИКА, завідувача складом

Михайло Леонітович ПAVЛЕНКО, різноробочий

Михайло Ількович МАНЬКО, тваринник

8 листопада

Валентина Миколаївна МАНЖУРА, охоронець

Микола Миколайович КУЗЬМЕНКО, тваринник

10 листопада

Дмитро Іванович КИРІЙ, тваринник

11 листопада

Андрій Дмитрович ХОРОЛЕЦЬ, водій

Галина Анатоліївна КОЗЛОВА, зоотехнік

12 листопада

Іван Павлович ОДОКІЄНКО, стропальник

13 листопада

Віра Олексіївна ДОНЕЦЬ, офіціант

14 листопада

Микола Миколайович ФЕДЮК, охоронець

Леонід Васильович ЧЕРНИШЕНКО, слюсар

17 листопада

Олена Петрівна КРАМАР, доярка

Олексій Михайлович ДУБИНА, ветлікар

18 листопада

Дмитро Васильович ЧЕРНИШЕНКО, водій

20 листопада

Григорій Васильович СУДЕНКО, тракторист

Юрій Олександрович ДІНЕЦЬ, водій

22 листопада

Оксана Олександрівна ОЛЕФІР, завідувача МТФ №5

23 листопада

Володимир Васильович МАНАЧИНСЬКИЙ, охоронець

25 листопада

Олександр Якович КУЛАГА, фуражир

Юрій Павлович СУХОРИЧКО, обліковець

27 листопада

Віктор Миколайович КУЖІЛКО, технолог по кормах

Віктор Костянтинівч ПОХВАЛЕНИЙ, монтажник

28 листопада

Максим Валерійович ТВЕРДОХЛІБ, водій

Микола Іванович МАТЛЯК, тваринник

29 листопада

Яна Олександрівна ВАСИЛЕНКО, ветлікар

30 листопада

Василь Григорович ХОРОЛЕЦЬ, голова профспілки

Щиро вітаємо іменинників

та бажаємо здоров'я,

миру, благополуччя й усіляких

гараздів.

«АГРО-ЕКО» – науково-виробниче видання ПП «Агроєкологія»

Зареєстровано управлінням у справах преси та інформації облдержадміністрації 25.08.2003 р. Св. ПЛ 596

ЗАСНОВНИК:
Приватне підприємство
«Агроєкологія»
ВИДАВЕЦЬ:
Приватне підприємство
«Агроєкологія»

ШЕФ-РЕДАКТОР:
С.С. Антоненко
ВІДПОВІДАЛЬНА
ЗА ВИПУСК:
Г. А. Козельська

РЕДКОЛЕГІЯ:
А.С. Антоненко,
В.М. Самородов,
К.І. Ярченко,
Ю.Д. Лега.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
38013, Шишацький район,
с. Михайлики, вул. Леніна, 26
тел. (05352) 9-78-59, 9-76-36.
Газета виходить двічі на місяць.
Наклад: 1300 екз.

ВІДДРУКОВАНО
у ТОВ «Видавництво
«Миргород»
Зам. №
Розповсюджується
безкоштовно.